

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Aneks do <i>Informatora</i> o egzaminie maturalnym z języka rosyjskiego w Formule 2015 obowiązujący w latach szkolnych 2022/2023 i 2023/2024
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język rosyjski poziom podstawowy, rozszerzony, dwujęzyczny; egzamin dla absolwentów niesłyszących
<i>Termin egzaminu:</i>	Termin główny – maj 2023 i 2024 r. Termin dodatkowy – czerwiec 2023 i 2024 r. Termin poprawkowy – sierpień 2023 i 2024 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	13 czerwca 2022 r. (aktualizacja: 26 sierpnia 2022 r.)

Na podstawie art. 20 ust. 4 ustawy z dnia 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw¹ w **Informatorze o egzaminie maturalnym z języka rosyjskiego od roku szkolnego 2014/2015**² wprowadza się następujące zmiany.

	1	Nr strony/stron w Informatorze	Zakres zmiany
		Cały dokument	Zmiana podstawy prawnej przeprowadzania egzaminu

1. W roku 2023 oraz 2024 egzamin maturalny z języka rosyjskiego w Formule 2015 jest przeprowadzany na podstawie **wymagań egzaminacyjnych** określonych w załączniku do rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r.³, zwanych dalej „wymaganiami egzaminacyjnymi”.

2. Wymagania egzaminacyjne są podane poniżej.

W dokumencie dwiema gwiazdkami (**) oznaczono wymagania, z zakresu których będzie przeprowadzana część ustna egzaminu maturalnego.

III etap edukacyjny

Poziom III.0

Ogólne wymagania egzaminacyjne

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się bardzo podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów wskazanych w wymaganiach szczegółowych.

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie bardzo proste i krótkie wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie i powoli, w standardowej odmianie języka, a także krótkie i proste wypowiedzi pisemne w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

III. Tworzenie wypowiedzi.

Zdający samodzielnie formułuje bardzo krótkie, proste i zrozumiałe wypowiedzi **ustne i pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

¹ Dz.U. 2022, poz. 1116.

² Dokument jest dostępny pod adresem:

https://cke.gov.pl/images/EGZAMIN_MATURALNY_OD_2015/Informatory/2015/Jezyk-rosyjski.pdf

³ Dz.U. 2022, poz. 1698.

IV. Reagowanie na wypowiedzi.

Zdający uczestniczy w prostej rozmowie i w typowych sytuacjach reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, **ustnie lub pisemnie, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

V. Przetwarzanie wypowiedzi.

Zdający zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne

1. Zdający posługuje się bardzo podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie następujących tematów:
 - 1) człowiek (np. dane personalne, wygląd zewnętrzny, uczucia i emocje, zainteresowania);
 - 2) dom (np. miejsce zamieszkania, opis domu, pomieszczeń domu i ich wyposażenia);
 - 3) szkoła (np. przedmioty nauczania, życie szkoły);
 - 4) praca (np. popularne zawody i związane z nimi czynności, miejsce pracy);
 - 5) życie rodzinne i towarzyskie (np. członkowie rodziny, koledzy, przyjaciele, czynności życia codziennego, formy spędzania czasu wolnego);
 - 6) żywienie (np. artykuły spożywcze, posiłki, lokale gastronomiczne);
 - 7) zakupy i usługi (np. rodzaje sklepów, towary, sprzedawanie i kupowanie, korzystanie z usług);
 - 8) podróżowanie i turystyka (np. środki transportu, orientacja w terenie, informacja turystyczna, zwiedzanie);
 - 9) kultura (np. dziedziny kultury, uczestnictwo w kulturze);
 - 10) sport (np. popularne dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, imprezy sportowe);
 - 11) zdrowie (np. samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie);
 - 12) technika (np. korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych);
 - 13) świat przyrody (np. pogoda, rośliny i zwierzęta, krajobraz);
 - 14) elementy wiedzy o krajach obszaru nauczanego języka oraz o kraju ojczystym, z uwzględnieniem kontekstu międzykulturowego oraz tematyki integracji europejskiej.
2. Zdający rozumie ze słuchu bardzo proste, krótkie wypowiedzi (np. instrukcje, komunikaty, rozmowy) artykułowane powoli i wyraźnie, w standardowej odmianie języka:
 - 1) reaguje na polecenia;
 - 2) określa główną myśl tekstu;
 - 3) znajduje w tekście określone informacje;
 - 4) określa intencje nadawcy/autora tekstu;
 - 5) określa kontekst wypowiedzi (np. czas, miejsce, sytuację, uczestników).
3. Zdający rozumie krótkie, proste wypowiedzi pisemne (np. napisy informacyjne, listy, ulotki reklamowe, jadłospisy, ogłoszenia, rozkłady jazdy i proste teksty narracyjne):
 - 1) określa główną myśl tekstu;
 - 2) znajduje w tekście określone informacje;
 - 3) określa intencje nadawcy/autora tekstu;
 - 4) określa kontekst wypowiedzi (np. nadawcę, odbiorcę, formę tekstu).
- **4. Zdający tworzy bardzo krótkie, proste i zrozumiałe wypowiedzi ustne:
 - 1) opisuje ludzi, przedmioty, miejsca i czynności;

- 2) opowiada o wydarzeniach życia codziennego;
 - 3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;
 - 4) opisuje swoje upodobania;
 - 5) wyraża swoje opinie i uczucia;
 - 6) przedstawia intencje i plany na przyszłość.
5. Zdający tworzy bardzo krótkie, proste i zrozumiałe wypowiedzi pisemne w formie prostych wyrażeni i zdań (np. wiadomość, e-mail, krótki opis):
- 1) opisuje ludzi, przedmioty, miejsca i czynności;
 - 2) opisuje wydarzenia życia codziennego;
 - 3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;
 - 4) opisuje swoje upodobania;
 - 5) wyraża swoje opinie i uczucia;
 - 6) opisuje intencje i plany na przyszłość.
- **6. Zdający reaguje ustnie w prosty i zrozumiały sposób, w typowych sytuacjach:
- 1) nawiązuje kontakty towarzyskie (np. przedstawia siebie i inne osoby, wita się i żegna, udziela podstawowych informacji na swój temat i pyta o dane rozmówcy i innych osób);
 - 2) stosuje formy grzecznościowe;
 - 3) uzyskuje i przekazuje proste informacje i wyjaśnienia;
 - 4) prosi o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
 - 5) wyraża swoje opinie i życzenia, pyta o opinie i życzenia innych;
 - 6) wyraża swoje emocje (np. radość, niezadowolenie, zdziwienie);
 - 7) wyraża prośby i podziękowania oraz zgodę lub odmowę wykonania prośby;
 - 8) prosi o powtórzenie bądź wyjaśnienie (sprecyzowanie) tego, co powiedział rozmówca.
7. Zdający reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. e-mail, wiadomość) w typowych sytuacjach:
- 1) nawiązuje kontakty towarzyskie (np. przedstawia siebie i inne osoby, udziela podstawowych informacji na swój temat i pyta o dane rozmówcy i innych osób);
 - 2) uzyskuje i przekazuje proste informacje i wyjaśnienia (np. wypełnia formularz);
 - 3) prosi o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
 - 4) wyraża prośby i podziękowania oraz zgodę lub odmowę wykonania prośby.
8. Zdający przetwarza tekst **ustnie lub pisemnie:
- 1) przekazuje informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. mapach, symbolach, piktogramach);
 - 2) przekazuje w języku polskim główne myśli lub wybrane informacje z prostego tekstu w języku obcym.
9. Zdający dokonuje samooceny i wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem (np. poprawianie błędów).
10. Zdający stosuje strategie komunikacyjne (np. domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, rozumienie tekstu zawierającego nieznanne słowa i zwroty) i strategie kompensacyjne (np. opis, zastąpienie innym wyrazem) w przypadku, gdy nie zna lub nie pamięta jakiegoś wyrazu.
11. Zdający posiada świadomość językową (np. podobieństw i różnic między językami).

III etap edukacyjny

Poziom III.1

Ogólne wymagania egzaminacyjne

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów wskazanych w wymaganiach szczegółowych.

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie proste, krótkie wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka, a także proste wypowiedzi pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

III. Tworzenie wypowiedzi.

Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste i zrozumiałe wypowiedzi **ustne i pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

IV. Reagowanie na wypowiedzi.

Zdający uczestniczy w rozmowie i w typowych sytuacjach reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, **ustnie lub w formie prostego tekstu, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

V. Przetwarzanie wypowiedzi.

Zdający zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne

1. Zdający posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie następujących tematów:

- 1) człowiek (np. dane personalne, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, uczucia i emocje, zainteresowania);
- 2) dom (np. miejsce zamieszkania, opis domu, pomieszczeń domu i ich wyposażenia);
- 3) szkoła (np. przedmioty nauczania, życie szkoły);
- 4) praca (np. popularne zawody i związane z nimi czynności, miejsce pracy);
- 5) życie rodzinne i towarzyskie (np. okresy życia, członkowie rodziny, koledzy, przyjaciele, czynności życia codziennego, formy spędzania czasu wolnego, święta i uroczystości, styl życia, konflikty i problemy);
- 6) żywność (np. artykuły spożywcze, posiłki i ich przygotowywanie, lokale gastronomiczne);
- 7) zakupy i usługi (np. rodzaje sklepów, towary, sprzedawanie i kupowanie, korzystanie z usług, reklama);
- 8) podróżowanie i turystyka (np. środki transportu, orientacja w terenie, hotel, informacja turystyczna, wycieczki, zwiedzanie);
- 9) kultura (np. dziedziny kultury, twórcy i ich dzieła, uczestnictwo w kulturze, media);
- 10) sport (np. dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, imprezy sportowe, sport wyczynowy);

- 11) zdrowie (np. higieniczny tryb życia, samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie, uzależnienia);
 - 12) nauka i technika (np. odkrycia naukowe, wynalazki, obsługa i korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych, technologie informacyjno-komunikacyjne);
 - 13) świat przyrody (np. pogoda, rośliny i zwierzęta, krajobraz, zagrożenie i ochrona środowiska naturalnego, klęski żywiołowe);
 - 14) życie społeczne (np. konflikty i problemy społeczne, przestępczość);
 - 15) elementy wiedzy o krajach obszaru nauczanego języka oraz o kraju ojczystym, z uwzględnieniem kontekstu międzykulturowego oraz tematyki integracji europejskiej.
2. Zdający rozumie ze słuchu proste, krótkie, typowe wypowiedzi (np. instrukcje, komunikaty, ogłoszenia, rozmowy) artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka:
 - 1) reaguje na polecenia;
 - 2) określa główną myśl tekstu;
 - 3) znajduje w tekście określone informacje;
 - 4) określa intencję nadawcy/autora tekstu;
 - 5) określa kontekst wypowiedzi (np. czas, miejsce, sytuację, uczestników);
 - 6) w podstawowym zakresie rozróżnia formalny i nieformalny styl wypowiedzi.
 3. Zdający rozumie proste wypowiedzi pisemne (np. napisy informacyjne, listy, broszury, ulotki reklamowe, jadłospisy, ogłoszenia, rozkłady jazdy, instrukcje obsługi, proste artykuły prasowe i teksty narracyjne):
 - 1) określa główną myśl tekstu;
 - 2) określa główną myśl poszczególnych części tekstu;
 - 3) znajduje w tekście określone informacje;
 - 4) określa intencje nadawcy/autora tekstu;
 - 5) określa kontekst wypowiedzi (np. nadawcę, odbiorcę, formę tekstu);
 - 6) rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu;
 - 7) w podstawowym zakresie rozróżnia formalny i nieformalny styl wypowiedzi.
 - **4. Zdający tworzy krótkie, proste i zrozumiałe wypowiedzi ustne:
 - 1) opisuje ludzi, przedmioty, miejsca, zjawiska i czynności;
 - 2) opowiada o wydarzeniach życia codziennego;
 - 3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;
 - 4) relacjonuje wydarzenia z przeszłości;
 - 5) wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia;
 - 6) przedstawia opinie innych osób;
 - 7) przedstawia intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;
 - 8) opisuje doświadczenia swoje i innych osób;
 - 9) w podstawowym zakresie stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.
 5. Zdający tworzy krótkie, proste i zrozumiałe wypowiedzi pisemne (np. wiadomość, e-mail, krótki list prywatny):
 - 1) opisuje ludzi, przedmioty, miejsca, zjawiska i czynności;
 - 2) opisuje wydarzenia życia codziennego;
 - 3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;
 - 4) relacjonuje wydarzenia z przeszłości;
 - 5) wyraża i uzasadnia swoje poglądy, uczucia;
 - 6) przedstawia opinie innych osób;
 - 7) opisuje intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;

- 8) opisuje doświadczenia swoje i innych osób;
 - 9) w podstawowym zakresie stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.
- **6.** Zdający reaguje ustnie w sposób zrozumiały w typowych sytuacjach:
- 1) nawiązuje kontakty towarzyskie (np. przedstawia siebie i inne osoby, wita się i żegna, udziela podstawowych informacji na swój temat i pyta o dane rozmówcy i innych osób);
 - 2) rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę;
 - 3) stosuje formy grzecznościowe;
 - 4) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia;
 - 5) prowadzi proste negocjacje w typowych sytuacjach życia codziennego (np. wymiana zakupionego towaru);
 - 6) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje i sugestie;
 - 7) prosi o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
 - 8) wyraża swoje opinie, intencje, preferencje i życzenia, pyta o opinie, preferencje i życzenia innych, zgadza się, sprzeciwia się;
 - 9) wyraża swoje emocje (np. radość, niezadowolenie, zdziwienie);
 - 10) prosi o radę i udziela rady;
 - 11) wyraża prośby i podziękowania oraz zgodę lub odmowę wykonania prośby;
 - 12) wyraża skargę, przeprasza, przyjmuje przeprosiny;
 - 13) prosi o powtórzenie bądź wyjaśnienie (sprecyzowanie) tego, co powiedział rozmówca.
7. Zdający reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. e-mail, wiadomość, krótki list prywatny) w typowych sytuacjach:
- 1) nawiązuje kontakty towarzyskie (np. przedstawia siebie i inne osoby, udziela podstawowych informacji na swój temat i pyta o dane rozmówcy i innych osób);
 - 2) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia (np. wypełnia formularz);
 - 3) prowadzi proste negocjacje w typowych sytuacjach życia codziennego (np. uzgadnianie formy spędzania czasu);
 - 4) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje i sugestie;
 - 5) prosi o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
 - 6) wyraża swoje opinie, intencje, preferencje i życzenia, pyta o opinie, preferencje i życzenia innych, zgadza się, sprzeciwia się;
 - 7) wyraża swoje emocje (np. radość, niezadowolenie, zdziwienie);
 - 8) prosi o radę i udziela rady;
 - 9) wyraża prośby i podziękowania oraz zgodę lub odmowę wykonania prośby;
 - 10) wyraża skargę, przeprasza, przyjmuje przeprosiny.
8. Zdający przetwarza tekst ******ustnie lub pisemnie:
- 1) przekazuje w języku obcym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, mapach, symbolach, piktogramach) oraz tekstach obcojęzycznych;
 - 2) przekazuje w języku polskim główne myśli lub wybrane informacje z tekstu w języku obcym;
 - 3) przekazuje w języku obcym informacje sformułowane w języku polskim.
9. Zdający dokonuje samooceny i wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem (np. poprawianie błędów).
10. Zdający stosuje strategie komunikacyjne (np. domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, rozumienie tekstu zawierającego nieznaną słowa i zwroty) i strategie kompensacyjne (np. zastąpienie innym wyrazem, opis, środki niewerbalne) w przypadku, gdy nie zna lub nie pamięta wyrazu.

11. Zdający posiada świadomość językową (np. podobieństw i różnic między językami).

IV etap edukacyjny (poziom podstawowy i rozszerzony)

Poziom IV.1.P i poziom IV.1.R

Ogólne wymagania egzaminacyjne

POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
I. Znajomość środków językowych.	
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych) umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów wskazanych w wymaganiach szczegółowych.	Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych) umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów wskazanych w wymaganiach szczegółowych.
II. Rozumienie wypowiedzi.	
Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyrażnie, w standardowej odmianie języka, a także proste wypowiedzi pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.	Zdający rozumie wypowiedzi ustne i pisemne o różnorodnej formie i długości, w różnych warunkach odbioru, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.
III. Tworzenie wypowiedzi.	
Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi **ustne i pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.	Zdający tworzy płynne i zrozumiałe, **dłuższe wypowiedzi ustne oraz dłuższe wypowiedzi pisemne, bogate i spójne pod względem treści, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.
IV. Reagowanie na wypowiedzi.	
Zdający uczestniczy w rozmowie i w typowych sytuacjach reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, **ustnie lub pisemnie, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.	Zdający reaguje płynnie, w formie **ustnej i pisemnej, w różnorodnych, bardziej złożonych sytuacjach, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.
V. Przetwarzanie wypowiedzi.	
Zdający zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.	Zdający zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne

POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
<p>1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych</p>	<p>1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych</p>
<p>w zakresie następujących tematów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) człowiek (np. dane personalne, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, uczucia i emocje, zainteresowania, problemy etyczne – tylko poziom rozszerzony); 2) dom (np. miejsce zamieszkania, opis domu, pomieszczeń domu i ich wyposażenia, wynajmowanie, kupno i sprzedaż mieszkania); 3) szkoła (np. przedmioty nauczania, oceny i wymagania, życie szkoły, kształcenie pozaszkolne); 4) praca (np. zawody i związane z nimi czynności, warunki pracy i zatrudnienia, praca dorywcza, rynek pracy – tylko poziom rozszerzony); 5) życie rodzinne i towarzyskie (np. okresy życia, członkowie rodziny, koledzy, przyjaciele, czynności życia codziennego, formy spędzania czasu wolnego, święta i uroczystości, styl życia, konflikty i problemy); 6) żywienie (np. artykuły spożywcze, posiłki i ich przygotowanie, lokale gastronomiczne, diety); 7) zakupy i usługi (np. rodzaje sklepów, towary, sprzedawanie i kupowanie, reklama, korzystanie z usług, środki płatnicze – tylko poziom rozszerzony, banki – tylko poziom rozszerzony, ubezpieczenia – tylko poziom rozszerzony); 8) podróżowanie i turystyka (np. środki transportu, informacja turystyczna, baza noclegowa, wycieczki, zwiedzanie, wypadki – tylko poziom rozszerzony); 9) kultura (np. dziedziny kultury, twórcy i ich dzieła, uczestnictwo w kulturze, media); 10) sport (np. dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, imprezy sportowe, sport wyczynowy); 11) zdrowie (np. samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie, higieniczny tryb życia, niepełnosprawni, uzależnienia, ochrona zdrowia); 12) nauka i technika (np. odkrycia naukowe, wynalazki, obsługa i korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych, awarie – tylko poziom rozszerzony, technologie informacyjno-komunikacyjne); 13) świat przyrody (np. klimat, świat roślin i zwierząt, krajobraz, zagrożenia i ochrona środowiska naturalnego, klęski żywiołowe, katastrofy, przestrzeń kosmiczna – tylko poziom rozszerzony); 14) państwo i społeczeństwo (np. organizacje społeczne i międzynarodowe, przestępczość, polityka społeczna – tylko poziom rozszerzony, gospodarka – tylko poziom rozszerzony); 15) elementy wiedzy o krajach obszaru nauczanego języka oraz o kraju ojczystym, z uwzględnieniem kontekstu międzykulturowego oraz tematyki integracji europejskiej, w tym znajomość problemów pojawiających się na styku różnych kultur i społeczności. 	
<p>2. Zdający rozumie ze słuchu proste, typowe wypowiedzi (np. instrukcje, komunikaty, ogłoszenia, rozmowy)</p>	<p>2. Zdający rozumie ze słuchu teksty o różnorodnej formie i długości (np. rozmowy, dyskusje, wywiady, wykłady,</p>

<p>artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) określa główną myśl tekstu; 2) określa główną myśl poszczególnych części tekstu; 3) znajduje w tekście określone informacje; 4) określa intencje nadawcy/autora tekstu; 5) określa kontekst wypowiedzi (np. czas, miejsce, sytuację, uczestników); 6) w podstawowym zakresie rozróżnia formalny i nieformalny styl wypowiedzi. 	<p>komunikaty, instrukcje, wiadomości, audycje radiowe).</p> <p>Zdający spełnia wymagania określone dla poziomu podstawowego, a ponadto:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) oddziela fakty od opinii; 2) rozróżnia formalny i nieformalny styl wypowiedzi.
<p>3. Zdający rozumie proste wypowiedzi pisemne (np. napisy informacyjne, listy, broszury, ulotki reklamowe, jadłospisy, ogłoszenia, rozkłady jazdy, instrukcje obsługi, proste artykuły prasowe i teksty narracyjne):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) określa główną myśl tekstu; 2) określa główną myśl poszczególnych części tekstu; 3) znajduje w tekście określone informacje; 4) określa intencje nadawcy/autora tekstu; 5) określa kontekst wypowiedzi (np. nadawcę, odbiorcę, formę tekstu); 6) rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu; 7) w podstawowym zakresie rozróżnia formalny i nieformalny styl wypowiedzi. 	<p>3. Zdający rozumie wypowiedzi pisemne o różnorodnej formie i długości (np. artykuły prasowe, recenzje, wywiady, teksty literackie).</p> <p>Zdający spełnia wymagania określone dla poziomu podstawowego, a ponadto:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) oddziela fakty od opinii; 2) rozróżnia formalny i nieformalny styl wypowiedzi.
<p>**4. Zdający tworzy krótkie, proste, zrozumiałe, wypowiedzi ustne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje ludzi, przedmioty, miejsca, zjawiska i czynności; 2) opowiada o wydarzeniach życia codziennego i komentuje je; 3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości; 4) relacjonuje wydarzenia z przeszłości; 5) wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia; 6) przedstawia opinie innych osób; 	<p>**4. Zdający tworzy płynne i zrozumiałe, dłuższe wypowiedzi ustne.</p> <p>Zdający spełnia wymagania określone dla poziomu podstawowego, a ponadto:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.

<ul style="list-style-type: none"> 7) przedstawia zalety i wady różnych rozwiązań i poglądów; 8) opisuje intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość; 9) opisuje doświadczenia swoje i innych osób; 10) wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń z przeszłości, teraźniejszości i przyszłości; 11) w podstawowym zakresie stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji. 	
<p>5. Zdający tworzy krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi pisemne (np. wiadomość, e-mail, list prywatny):</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) opisuje ludzi, przedmioty, miejsca, zjawiska i czynności; 2) opisuje wydarzenia życia codziennego i komentuje je; 3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości; 4) relacjonuje wydarzenia z przeszłości; 5) wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia; 6) przedstawia opinie innych osób; 7) przedstawia zalety i wady różnych rozwiązań i poglądów; 8) opisuje intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość; 9) opisuje doświadczenia swoje i innych; 10) wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń z przeszłości, teraźniejszości i przyszłości; 11) stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze; 12) w podstawowym zakresie stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji. 	<p>5. Zdający tworzy dłuższe wypowiedzi pisemne (np. list formalny, rozprawka, artykuł), bogate i spójne pod względem treści.</p> <p>Zdający spełnia wymagania określone dla poziomu podstawowego, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji; 2) przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu.
<p>**6. Zdający reaguje ustnie w sposób zrozumiały, w typowych sytuacjach:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) nawiązuje kontakty towarzyskie (np. przedstawia siebie i inne osoby, udziela podstawowych informacji na swój temat i pyta o dane rozmówcy i innych osób); 	<p>**6. Zdający reaguje ustnie w sposób płynny w różnorodnych, bardziej złożonych sytuacjach w zakresie wymagań określonych dla poziomu podstawowego.</p>

<ol style="list-style-type: none"> 2) rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę; 3) stosuje formy grzecznościowe; 4) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia; 5) prowadzi proste negocjacje w typowych sytuacjach życia codziennego (np. wymiana zakupionego towaru); 6) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje i sugestie; 7) prosi o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia; 8) wyraża swoje opinie, intencje, preferencje i życzenia, pyta o opinie, preferencje i życzenia innych; 9) wyraża emocje (np. radość, niezadowolenie, zdziwienie); 10) prosi o radę i udziela rady; 11) wyraża prośby i podziękowania oraz zgodę lub odmowę wykonania prośby; 12) wyraża skargę, przeprasza, przyjmuje przeprosiny; 13) prosi o powtórzenie bądź wyjaśnienie tego, co powiedział rozmówca. 	
<p>7. Zdający reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. e-mail, wiadomość, list prywatny) w typowych sytuacjach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nawiązuje kontakty towarzyskie (np. przedstawia siebie i inne osoby, udziela podstawowych informacji na swój temat i pyta o dane rozmówcy i innych osób); 2) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia; 3) prowadzi proste negocjacje (np. uzgadnianie formy spędzania czasu); 4) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje i sugestie; 5) prosi o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia; 6) wyraża swoje opinie, intencje, preferencje i życzenia, pyta o opinie, preferencje i życzenia innych, zgadza się i sprzeciwia; 	<p>7. Zdający reaguje w formie dłuższego, złożonego tekstu pisanego (np. list formalny) w sytuacjach formalnych i nieformalnych.</p> <p>Zdający spełnia wymagania określone dla poziomu podstawowego, a ponadto:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) prowadzi negocjacje w trudnych sytuacjach życia codziennego (np. niezasłużone oskarżenie, spowodowanie szkody); 2) ustosunkowuje się do opinii innych osób; 3) przedstawia opinie i argumenty, odpiera argumenty przeciwne; 4) komentuje, akceptuje lub kwestionuje zdanie innych; 5) spekuluje na temat przyczyn i konsekwencji zdarzeń przeszłych i przyszłych; 6) wysuwa i rozważa hipotezy.

<p>7) wyraża emocje (np. radość, niezadowolone, zdziwienie);</p> <p>8) prosi o radę i udziela rady;</p> <p>9) wyraża prośby i podziękowania oraz zgodę lub odmowę wykonania prośby;</p> <p>10) wyraża skargę, przeprasza, przyjmuje przeprosiny.</p>	
<p>8. Zdający przetwarza tekst **ustnie lub pisemnie:</p> <p>1) przekazuje w języku obcym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, mapach, symbolach, piktogramach) oraz tekstach obcojęzycznych;</p> <p>2) przekazuje w języku polskim główne myśli lub wybrane informacje z tekstu w języku obcym;</p> <p>3) przekazuje w języku obcym informacje sformułowane w języku polskim.</p>	<p>8. Zdający przetwarza tekst **ustnie lub pisemnie.</p> <p>Zdający spełnia wymagania określone dla poziomu podstawowego.</p>
<p>9. Zdający dokonuje samooceny i wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem (np. poprawianie błędów).</p> <p>10. Zdający stosuje strategie komunikacyjne (np. domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, rozumienie tekstu zawierającego nieznaną słowa i zwroty) oraz strategie kompensacyjne (np. parafraza, definicja) w przypadku, gdy nie zna lub nie pamięta jakiegoś wyrazu.</p> <p>11. Zdający posiada świadomość językową (np. podobieństw i różnic między językami).</p>	

IV etap edukacyjny (poziom dwujęzyczny)

Poziom IV.2

Ogólne wymagania egzaminacyjne

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się bogatym zasobem złożonych środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej, fonetycznej i ortograficznej, umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych.

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie skomplikowane wypowiedzi ustne i pisemne na różne, także abstrakcyjne tematy, o różnorodnej formie i długości, w różnych odmianach języka i warunkach odbioru, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

III. Tworzenie wypowiedzi.

Zdający tworzy płynne, szczegółowe i logicznie skonstruowane dłuższe wypowiedzi **ustne i pisemne na różnorodne tematy, bogate i spójne pod względem treści, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

IV. Reagowanie na wypowiedzi.

Zdający reaguje swobodnie, płynnie, w formie **ustnej i pisemnej, w różnorodnych, także złożonych sytuacjach, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

V. Przetwarzanie wypowiedzi.

Zdający zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne

1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej, fonetycznej i ortograficznej, umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w szerokim zakresie tematów, z uwzględnieniem wiedzy o krajach obszaru nauczanego języka (elementów literatury, historii, geografii, socjologii) oraz tematyki integracji europejskiej i problemów pojawiających się na styku różnych kultur i społeczności.
2. Zdający rozumie ze słuchu teksty o różnorodnej tematyce, formie i długości (np. rozmowy, dyskusje, wywiady, wykłady, debaty, komunikaty, instrukcje, wiadomości, audycje radiowe i telewizyjne, filmy), w różnych warunkach odbioru:
 - 1) określa główną myśl tekstu;
 - 2) określa główną myśl poszczególnych części tekstu;
 - 3) znajduje w tekście określone informacje;
 - 4) określa postawy i intencje nadawcy/autora tekstu;
 - 5) określa kontekst wypowiedzi (np. czas, miejsce, sytuację, uczestników);
 - 6) oddziela fakty od opinii;
 - 7) określa relacje i uczucia między rozmówcami;
 - 8) rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu;
 - 9) rozróżnia formalny i nieformalny styl tekstu;
 - 10) klasyfikuje informacje i układa je w określonym porządku;
 - 11) rozpoznaje niejednoznaczność wypowiedzi i powodujące ją środki stylistyczne i zjawiska językowe (np. idiomy, homonimy, metafory);
 - 12) rozpoznaje odniesienia do kontekstu cywilizacyjno-kulturowego i znaczenie symboli kulturowych;
 - 13) rozpoznaje znaczenia ukryte, wyrażone pośrednio, aluzje;
 - 14) interpretuje teksty kultury.
3. Zdający rozumie złożone wypowiedzi pisemne o różnorodnej tematyce, formie i długości (np. artykuły prasowe, teksty popularnonaukowe, recenzje, wywiady, teksty literackie):
 - 1) określa główną myśl tekstu;
 - 2) określa główną myśl poszczególnych części tekstu;
 - 3) znajduje w tekście określone informacje;
 - 4) określa postawy i intencje nadawcy/autora tekstu;
 - 5) określa kontekst wypowiedzi (np. nadawcę, odbiorcę, formę tekstu);
 - 6) oddziela fakty od opinii;
 - 7) rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu;
 - 8) rozróżnia formalny i nieformalny styl tekstu;
 - 9) klasyfikuje informacje i układa je w określonym porządku;
 - 10) rozpoznaje środki stylistyczne i zjawiska językowe powodujące niejednoznaczność wypowiedzi (np. idiomy, homonimy, metafory, ironię);
 - 11) rozpoznaje odniesienia do kontekstu cywilizacyjno-kulturowego i znaczenie symboli kulturowych;
 - 12) rozpoznaje znaczenia ukryte, wyrażone pośrednio, oraz aluzje;
 - 13) interpretuje teksty kultury.

- ** 4. Zdający tworzy różnorodne, szczegółowe, płynne i zrozumiałe, wieloaspektowe wypowiedzi ustne:
- 1) szczegółowo opisuje ludzi, przedmioty, miejsca, zjawiska i czynności;
 - 2) opowiada o wydarzeniach życia codziennego i komentuje je;
 - 3) przedstawia fakty i relacjonuje wydarzenia z przeszłości i teraźniejszości;
 - 4) opisuje doświadczenia swoje i innych osób;
 - 5) opisuje intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;
 - 6) wyraża opinie, poglądy i uczucia swoje i innych osób i popiera je trafnymi argumentami i przykładami;
 - 7) wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń z przeszłości, teraźniejszości i przyszłości;
 - 8) przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu, kończy wypowiedź konkluzją;
 - 9) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji, dostosowuje styl wypowiedzi do potencjalnego odbiorcy.
5. Zdający tworzy różnorodne wypowiedzi pisemne o określonej długości (np. list formalny, rozprawka, artykuł), bogate i spójne pod względem treści:
- 1) szczegółowo opisuje ludzi, przedmioty, miejsca, zjawiska i czynności;
 - 2) opisuje wydarzenia życia codziennego i komentuje je;
 - 3) przedstawia fakty i relacjonuje wydarzenia z przeszłości i teraźniejszości;
 - 4) opisuje doświadczenia swoje i innych osób;
 - 5) opisuje intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;
 - 6) wyraża opinie, poglądy i uczucia swoje i innych osób i popiera je trafnymi argumentami i przykładami;
 - 7) wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń z przeszłości, teraźniejszości i przyszłości;
 - 8) przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu, kończy wypowiedź konkluzją;
 - 9) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji, dostosowuje styl wypowiedzi do potencjalnego odbiorcy;
 - 10) stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.
- ** 6. Zdający reaguje ustnie w sposób płynny w różnorodnych, także złożonych sytuacjach:
- 1) nawiązuje kontakty towarzyskie (np. przedstawia siebie i inne osoby, udziela informacji na swój temat i pyta o dane rozmówcy i innych osób);
 - 2) stosuje formy grzecznościowe i dostosowuje styl wypowiedzi do odbiorcy;
 - 3) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia;
 - 4) prosi o powtórzenie bądź wyjaśnienie tego, co powiedział rozmówca;
 - 5) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje i sugestie;
 - 6) prosi o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
 - 7) wyraża swoje opinie, intencje, preferencje i życzenia, pyta o opinie, preferencje i życzenia innych;
 - 8) prosi o radę i udziela rady;
 - 9) wyraża emocje (np. radość, niezadowolenie, zdziwienie);
 - 10) wyraża prośby i podziękowania oraz zgodę lub odmowę wykonania prośby;
 - 11) wyraża skargę, przeprasza, przyjmuje przeprosiny;
 - 12) prowadzi negocjacje, także w trudnych sytuacjach;

- 13) aktywnie uczestniczy w rozmowie i dyskusji: przedstawia opinie i argumenty, komentuje, zgadza się lub kwestionuje zdanie innych uczestników dyskusji, odpira argumenty przeciwne, umiejętnie nawiązuje do wypowiedzi innych osób;
 - 14) przedstawia zalety i wady różnych rozwiązań, poglądów; ocenia je;
 - 15) wysuwa i rozważa hipotezy, spekuluje na temat przyczyn i konsekwencji zdarzeń przeszłych i przyszłych.
7. Zdający reaguje w formie dłuższego, złożonego tekstu pisanego (np. list) w sytuacjach formalnych i nieformalnych:
- 1) nawiązuje kontakty towarzyskie (np. przedstawia się i inne osoby, udziela informacji na swój temat i pyta o dane rozmówcy i innych osób);
 - 2) stosuje formy grzecznościowe i dostosowuje styl wypowiedzi do odbiorcy;
 - 3) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia;
 - 4) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje i sugestie;
 - 5) prosi o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
 - 6) wyraża swoje opinie, intencje, preferencje i życzenia, pyta o opinie, preferencje i życzenia innych, zgadza się i sprzeciwia;
 - 7) prosi o radę i udziela rady;
 - 8) wyraża emocje (np. radość, niezadowolenie, zdziwienie);
 - 9) wyraża prośby i podziękowania oraz zgodę lub odmowę wykonania prośby;
 - 10) wyraża skargę, przeprasza, przyjmuje przeprosiny;
 - 11) prowadzi negocjacje, także w trudnych sytuacjach;
 - 12) przedstawia opinie i argumenty, ustosunkowuje się do opinii innych osób, odpira argumenty przeciwne;
 - 13) przedstawia zalety i wady różnych rozwiązań, poglądów;
 - 14) wysuwa i rozważa hipotezy, spekuluje na temat przyczyn i konsekwencji zdarzeń przeszłych i przyszłych.
8. Zdający przetwarza **ustnie lub pisemnie teksty z różnych dziedzin życia, o różnej długości i stopniu złożoności:
- 1) przekazuje informację usłyszaną lub przeczytaną w języku obcym;
 - 2) przekazuje w języku obcym informacje sformułowane w języku polskim;
 - 3) przekazuje informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, mapach, tabelach, symbolach, piktogramach);
 - 4) streszcza fragment usłyszanego lub przeczytanego tekstu;
 - 5) sporządza szczegółowe notatki z wysłuchanego tekstu.
9. Zdający dokonuje samooceny i wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem (np. poprawianie błędów), a także świadomie pracuje nad redakcją swoich tekstów (planuje wypowiedź, poprawia błędy).
10. Zdający stosuje strategie komunikacyjne (np. domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, rozumienie tekstu zawierającego nieznanne słowa i zwroty) oraz strategie kompensacyjne (np. parafraza, definicja) w przypadku, gdy nie zna lub nie pamięta jakiegoś wyrazu.
11. Zdający posiada świadomość językową (np. podobieństw i różnic między językami).

	2	Nr strony/stron w Informatorze	Zakres zmiany
		27-34, 110-117	Zmiana zakresu środków językowych

Oczekiwany średni poziom biegłości językowej (w skali *ESOKJ*), w tym zakresu środków językowych w wypowiedziach pisemnych, odpowiada:

- na poziomie podstawowym – poziomowi A2+ (B1 w zakresie rozumienia wypowiedzi)
- na poziomie rozszerzonym – poziomowi B1+ (B2 w zakresie rozumienia wypowiedzi)
- na poziomie dwujęzycznym – poziomowi B2+ (C1 w zakresie rozumienia wypowiedzi).

Zakres struktur gramatycznych jest podany poniżej.

POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
RZECZOWNIK	
<p>1. Formy gramatyczne rzeczowników wszystkich rodzajów liczby pojedynczej i mnogiej, np. <i>девочка, тётя, семья, ученик, техникум, музей, окно, море, время</i> z uwzględnieniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rzeczowników rodzaju męskiego na -а, -я, np. <i>папа, дядя</i> • rzeczowników na -ия, np. <i>экскурсия, -ие</i>, np. <i>предложение, -ий</i>, np. <i>санаторий</i> • rzeczowników rodzaju męskiego zakończonych na mięką spółgłoskę, np. <i>рубль, ноябрь</i> • rzeczowników mających inny rodzaj niż w języku polskim, np. <i>класс, салат, программа, котлета</i> • liczby mnogiej rzeczowników rodzaju męskiego, np. <i>друг – друзья</i>, rzeczowników rodzaju żeńskiego, np. <i>сестра – сёстры</i> i rzeczowników rodzaju nijakiego, np. <i>дерево – деревья</i> • formy miejscownika rzeczowników rodzaju męskiego typu: <i>снег, лес, год</i> z przyimkami «в», «на», np. <i>на снегу, в лесу</i>, oraz z przyimkiem «о», np. <i>о снеге, о лесе</i> 	<p>1. Formy gramatyczne rzeczowników wszystkich rodzajów liczby pojedynczej i mnogiej, np. <i>девочка, тётя, семья, ученик, техникум, музей, окно, море, время</i> z uwzględnieniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rzeczowników rodzaju męskiego na -а, -я, np. <i>папа, дядя</i> • rzeczowników na -ия, np. <i>экскурсия, -ие</i>, np. <i>предложение, -ий</i>, np. <i>санаторий</i> • rzeczowników rodzaju męskiego zakończonych na mięką spółgłoskę, np. <i>рубль, ноябрь</i> • rzeczowników rodzaju żeńskiego zakończonych na «ь», np. <i>мышь, ночь, мать, дочь</i> • rzeczowników mających inny rodzaj niż w języku polskim, np. <i>класс, салат, программа, котлета</i> • liczby mnogiej rzeczowników rodzaju męskiego, np. <i>друг – друзья</i>, rzeczowników rodzaju żeńskiego, np. <i>сестра – сёстры</i> i rzeczowników rodzaju nijakiego, np. <i>дерево – деревья</i> • formy miejscownika rzeczowników rodzaju męskiego typu: <i>снег, лес, год</i> z przyimkami «в», «на», np. <i>на снегу, в лесу, в году</i> oraz z przyimkiem «о», np. <i>о снеге, о лесе</i> • formy narzędnika liczby pojedynczej rzeczowników o temacie zakończonym na: ж, ш, ч, щ, ц, np. <i>сторож – сторожем, свеча – свечой</i>

2. Rzeczowniki liczby pojedynczej i mnogiej określające nazwy osób w zależności od ich zawodu typu: <i>слесарь, врач</i> .	2. Rzeczowniki liczby pojedynczej i mnogiej określające nazwy osób w zależności od ich zawodu typu: <i>слесарь, врач</i> .
3. Rzeczowniki o odmianie przymiotnikowej typu: <i>ванная, дежурный, мороженое</i> .	3. Rzeczowniki o odmianie przymiotnikowej typu: <i>ванная, дежурный, мороженое</i> .
4. Rzeczowniki występujące tylko w liczbie pojedynczej typu: <i>мебель, сахар, посуда</i> .	4. Rzeczowniki występujące tylko w liczbie pojedynczej typu: <i>мебель, сахар, посуда</i> .
	5. Rzeczowniki występujące tylko w liczbie mnogiej typu: <i>каникулы, часы, брюки</i> .
	6. Rzeczowniki nieodmienne rodzaju nijakiego typu: <i>кино, пальто, такси, кафе, метро</i> i rodzaju męskiego typu: <i>кофе</i> .
	7. Liczba mnoga rzeczowników typu: <i>лист – листы – листья</i> .
	8. Skróty literowe i ich rodzaj gramatyczny, np. <i>СМИ, ДТП, вуз</i> .
PRZYMIOTNIK	
1. Formy gramatyczne przymiotników twar- i miękkotematowych wszystkich rodzajów liczby pojedynczej i mnogiej typu: <i>молодой, красивый, летний</i> .	1. Formy gramatyczne przymiotników twar- i miękkotematowych wszystkich rodzajów liczby pojedynczej i mnogiej typu: <i>молодой, красивый, летний</i> .
	2. Formy gramatyczne przymiotników o temacie zakończonym na: -г, -к, -х, np. <i>строгий, крепкий, тихий</i> oraz na: -ж, -ш, -ч, -щ, -ц, np. <i>свежий, большой, горячий, общий, круглолицый</i> .
2. Krótka forma przymiotników w funkcji orzecznika, np. <i>известен (чем?), доволен (кем? чем?), похож (на кого? на что?), болен (чем?)</i> .	3. Krótka forma przymiotników w funkcji orzecznika, np. <i>известен (чем?), доволен (кем? чем?), похож (на кого? на что?), болен (чем?)</i> .
	4. Stopniowanie przymiotników: <ul style="list-style-type: none"> • stopień wyższy, np. <i>красивее, более/менее красивый, тише, лучше</i> • stopień najwyższy, np. <i>самый красивый, красивейший, красивее всех, красивее всего</i>.
ЗАИМЕК	
1. Formy gramatyczne zaimków: <ul style="list-style-type: none"> • osobowych bez przyimka i z przyimkiem, np. <i>он – его – у него, она – её – у неё</i> • pytających i względnych, np. <i>кто, что, какой, который, сколько, чей</i> • wskazujących, np. <i>этот, тот, это, то, эта, та, эти, те, такой</i> • dzierżawczych, np. <i>мой, твой</i> 	1. Formy gramatyczne zaimków: <ul style="list-style-type: none"> • osobowych bez przyimka i z przyimkiem, np. <i>он – его – у него, она – её – у неё</i> • pytających i względnych, np. <i>кто, что, какой, который, сколько, чей</i> • wskazujących, np. <i>этот, тот, это, то, эта, та, эти, те, такой</i> • dzierżawczych, np. <i>мой, твой</i>

	<ul style="list-style-type: none"> • przeczących, np. <i>никто, ничто, некого, нечего</i>
2. Formy gramatyczne zaimka zwrotnego <i>себя</i> i wyrażenia <i>друг друга</i> .	2. Formy gramatyczne zaimka zwrotnego <i>себя</i> i wyrażenia <i>друг друга</i> .
3. Formy gramatyczne zaimków, np. <i>весь, целый, каждый, любой, всякий</i> .	3. Formy gramatyczne zaimków, np. <i>весь, целый, каждый, любой, всякий</i> .
LICZEBNIK	
1. Formy mianownika i dopełniacza liczebników głównych od 1 do 1000.	1. Formy mianownika i dopełniacza liczebników głównych od 1 do 1000.
2. Związek liczebników z rzeczownikami i przymiotnikami ze szczególnym uwzględnieniem liczebników 1, 2, 3, 4 oraz liczebników zakończonych na 1, 2, 3, 4, np. <i>две интересные книги, тридцать четыре способных ученика</i> .	2. Związek liczebników z rzeczownikami i przymiotnikami ze szczególnym uwzględnieniem liczebników 1, 2, 3, 4 oraz liczebników zakończonych na 1, 2, 3, 4, np. <i>две интересные книги, тридцать четыре способных ученика</i> .
3. Formy liczebników porządkowych z uwzględnieniem form w konstrukcjach określających czas i datę, np. <i>в половине первого, 1-е сентября, 25-го марта, в 1981-м году</i> .	3. Formy liczebników porządkowych z uwzględnieniem form w konstrukcjach określających czas i datę, np. <i>в половине первого, 1-е сентября, 25-го марта, в 1981-м году</i> .
	4. Formy gramatyczne wyrazów określających ilość, np. <i>(не)много, (не)сколько</i> .
CZASOWNIK	
1. Bezokoliczniki na: -ть, -ти, -чь, np. <i>писать, идти, мочь</i> .	1. Bezokoliczniki na: -ть, -ти, -чь, np. <i>писать, идти, мочь</i> .
2. Formy osobowe czasowników regularnych czasu teraźniejszego, przeszłego i przyszłego z uwzględnieniem czasowników: <i>пить, петь, ехать</i> .	2. Formy osobowe czasowników regularnych czasu teraźniejszego, przeszłego i przyszłego z uwzględnieniem czasowników: <i>пить, петь, ехать, сжечь</i> .
3. Formy osobowe czasowników zwrotnych typu: <i>увлекаться, мыться, знакомиться</i> .	3. Formy osobowe czasowników zwrotnych typu: <i>увлекаться, мыться, знакомиться</i> .
4. Formy osobowe czasu teraźniejszego, przeszłego i przyszłego czasowników nieregularnych, np. <i>хотеть, есть, дать, бежать</i> .	4. Formy osobowe czasu teraźniejszego, przeszłego i przyszłego czasowników nieregularnych, np. <i>хотеть, есть, дать, бежать</i> .
	5. Formy osobowe czasu teraźniejszego, przeszłego i przyszłego czasowników z przyrostkiem -ну-, np. <i>замёрзнуть, погибнуть, привыкнуть</i> .
5. Formy osobowe czasowników dokonanych i niedokonanych, np. <i>купить – покупать</i> .	6. Formy osobowe czasowników dokonanych i niedokonanych, np. <i>купить – покупать</i> .
6. Czasowniki zwrotne niemające odpowiedników zwrotnych w języku	7. Czasowniki zwrotne niemające odpowiedników zwrotnych w języku

<p>polskim, np. <i>вернуться</i> – <i>wrócić</i> i czasowniki niezwrótne niemające odpowiedników niezwrótnych w języku polskim, np. <i>дружить</i> – <i>przyjaźnić się</i>.</p>	<p>polskim, np. <i>вернуться</i> – <i>wrócić</i> i czasowniki niezwrótne niemające odpowiedników niezwrótnych w języku polskim, np. <i>дружить</i> – <i>przyjaźnić się</i>.</p>
<p>7. Formy trybu rozkazującego w 2. osobie liczby pojedynczej i mnogiej, np. <i>читай</i> – <i>читайте</i>, <i>купи</i> – <i>купите</i>, <i>приготовь</i> – <i>приготовьте</i></p>	<p>8. Formy trybu rozkazującego w 2. osobie liczby pojedynczej i mnogiej, np. <i>читай</i> – <i>читайте</i>, <i>купи</i> – <i>купите</i>, <i>приготовь</i> – <i>приготовьте</i> z uwzględnieniem: <i>ешь</i> – <i>ешьте</i>, <i>ляг</i> – <i>лягте</i>, <i>пой</i> – <i>пойте</i>, <i>пей</i> – <i>пейте</i>, <i>поезжай</i> – <i>поезжайте</i>.</p>
<p>8. Formy trybu rozkazującego z wyrazami: <i>давай</i>, <i>давайте</i>.</p>	<p>9. Formy trybu rozkazującego z wyrazami: <i>давай</i>, <i>давайте</i>.</p>
<p>9. Czasowniki modalne, np. <i>надо</i>, <i>можно</i>, <i>должен</i>, <i>нельзя</i>.</p>	<p>10. Czasowniki modalne, np. <i>надо</i>, <i>можно</i>, <i>должен</i>, <i>нельзя</i>.</p>
	<p>11. Imiesłowy przymiotnikowe i przysłówkowe czasu teraźniejszego i przeszłego, np. <i>читающий</i>, <i>читаемый</i>, <i>прочитанный</i>, <i>читая</i></p>
<p>PRZYSŁÓWEK</p>	
<p>1. Przysłówki miejsca i kierunku, np. <i>здесь</i>, <i>там</i>, <i>дома</i>, <i>сюда</i>, <i>туда</i>, <i>домой</i>, <i>отсюда</i>, <i>оттуда</i>.</p>	<p>1. Przysłówki miejsca i kierunku, np. <i>здесь</i>, <i>там</i>, <i>дома</i>, <i>сюда</i>, <i>туда</i>, <i>домой</i>, <i>отсюда</i>, <i>оттуда</i>.</p>
<p>2. Przysłówki czasu, np. <i>летом</i>, <i>вечером</i>, <i>послезавтра</i>, <i>ежедневно</i>.</p>	<p>2. Przysłówki czasu, np. <i>летом</i>, <i>вечером</i>, <i>послезавтра</i>, <i>ежедневно</i>.</p>
<p>3. Przysłówki sposobu, np. <i>хорошо</i>, <i>тихо</i>, <i>по-моему</i>, <i>по-новому</i>, <i>по-русски</i>.</p>	<p>3. Przysłówki sposobu, np. <i>хорошо</i>, <i>тихо</i>, <i>по-моему</i>, <i>по-новому</i>, <i>по-русски</i>.</p>
<p>4. Przysłówki stopnia i miary, np. <i>очень</i>, <i>слишком</i>.</p>	<p>4. Przysłówki stopnia i miary, np. <i>очень</i>, <i>слишком</i>.</p>
	<p>5. Przysłówki przeczące z <i>-не</i>, <i>-ни</i>, np. <i>некуда</i>, <i>никуда</i>.</p>
<p>5. Przysłówki przyczyny, np. <i>потому</i>, <i>поэтому</i>.</p>	<p>6. Przysłówki przyczyny, np. <i>потому</i>, <i>поэтому</i>.</p>
<p>6. Przysłówki celu, np. <i>зачем</i>, <i>затем</i></p>	<p>7. Przysłówki celu, np. <i>зачем</i>, <i>затем</i></p>
<p>7. Przysłówki pytające, np. <i>как</i>, <i>где</i>, <i>куда</i>, <i>откуда</i>, <i>сколько</i>.</p>	<p>8. Przysłówki pytające, np. <i>как</i>, <i>где</i>, <i>куда</i>, <i>откуда</i>, <i>сколько</i>.</p>
	<p>9. Stopniowanie przysłówków:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stopień wyższy, np. <i>тише</i>, <i>холоднее</i>, <i>менее интересно</i> • stopień najwyższy, np. <i>лучше всех</i>, <i>больше всего</i>.
<p>PRZYIMEK</p>	
<p>1. Przyimki w konstrukcjach określających:</p> <ul style="list-style-type: none"> • miejsce pobytu i znajdowania się osób i przedmiotów, np. <i>около школы</i>, <i>у вокзала</i>, <i>напротив дома</i>, <i>под деревом</i>, <i>на почте</i>, <i>в саду</i>, <i>перед школой</i>, <i>за столом</i> 	<p>1. Przyimki w konstrukcjach określających:</p> <ul style="list-style-type: none"> • miejsce pobytu i znajdowania się osób i przedmiotów, np. <i>около школы</i>, <i>у вокзала</i>, <i>напротив дома</i>, <i>под деревом</i>, <i>на почте</i>, <i>в саду</i>, <i>перед школой</i>, <i>за столом</i>

<ul style="list-style-type: none"> • kierunek czynności lub ruchu, pr. <i>на стадион, в лес, под дерево, к доске, от доски, из класса, с почты</i> • położenie w przestrzeni, pr. <i>(не)далеко (близко) от дома, рядом с ним, около окна, у двери</i> • przemieszczanie się w przestrzeni, pr. <i>по улице, до Москвы</i> • przeznaczenie, pr. <i>стакан для воды, кредит на квартиру</i> • cel, pr. <i>пойти за покупками</i> • sposób, pr. <i>узнать по Интернету, говорить по телефону</i> • czas, pr. <i>после уроков, за час, через день, с утра до вечера.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • kierunek czynności lub ruchu, pr. <i>на стадион, в Сибирь, под дерево, к доске, от доски, из бассейна, с почты</i> • położenie w przestrzeni, pr. <i>(не)далеко (близко) от дома, рядом с ним, около окна, у двери</i> • przemieszczanie się w przestrzeni, pr. <i>по улице, до Москвы</i> • przeznaczenie, pr. <i>стакан для воды, кредит на квартиру</i> • cel, pr. <i>пойти за покупками</i> • sposób, pr. <i>узнать по Интернету, говорить по телефону</i> • czas, pr. <i>после уроков, за час, через день, с утра до вечера, за час до отъезда, через день после приезда.</i>
	<p>2. Przyimki wskazujące przyczynę, pr. <i>из-за дождя, от волнения, по ошибке, из уважения, благодаря тебе.</i></p>
<p>SKŁADNIA</p>	
<p>1. Zdania pojedyncze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oznajmujące: <ul style="list-style-type: none"> – twierdzące, pr. <i>Да, это он.</i> – przeczące, pr. <i>Нет, это не он. Нет, у меня нет твоего учебника.</i> • pytające: <ul style="list-style-type: none"> – z zaimkiem pytającym, pr. <i>Что он делает?</i> – bez zaimka pytającego, pr. <i>Это он? Его зовут Борис?</i> – niepełne zdania pytające zaczynające się od spójnika «а», pr. <i>А ты? А тебе?</i> • rozkazujące, pr. <i>Помоги сестре!</i> • wykrzyknikowe, pr. <i>Какая встреча!</i> 	<p>1. Zdania pojedyncze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oznajmujące: <ul style="list-style-type: none"> – twierdzące, pr. <i>Да, это он.</i> – przeczące, pr. <i>Нет, это не он. Нет, у меня нет твоего учебника.</i> • pytające: <ul style="list-style-type: none"> – z zaimkiem pytającym, pr. <i>Что он делает?</i> – bez zaimka pytającego, pr. <i>Это он? Его зовут Борис?</i> – niepełne zdania pytające zaczynające się od spójnika «а», pr. <i>А ты? А тебе?</i> • rozkazujące, pr. <i>Помоги сестре!</i> • wykrzyknikowe, pr. <i>Какая встреча!</i>
<p>2. Zdania złożone współrzędnie połączone spójnikami: и, а, но, или, pr. <i>Я лежу на диване и смотрю телевизор, а Борис спит. У меня свободное время, но я никуда не пойду.</i></p>	<p>2. Zdania złożone współrzędnie połączone spójnikami: и, а, но, или, pr. <i>Я лежу на диване и смотрю телевизор, а Борис спит. У меня свободное время, но я никуда не пойду.</i></p>
<p>3. Zdania złożone podrzędnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przydawkowe, pr. <i>Я читал книгу, о которой...</i> • dopełnieniowe, pr. <i>Я знаю, что... Я хочу, чтобы ...</i> 	<p>3. Zdania złożone podrzędnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przydawkowe, pr. <i>Я читал книгу, о которой...</i> • dopełnieniowe, pr. <i>Я знаю, что... Я хочу, чтобы ...</i>

<ul style="list-style-type: none"> • okolicznikowe miejsca, np. <i>Я был там, где...</i> • okolicznikowe czasu, np. <i>Когда я пришёл, его не было дома.</i> • okolicznikowe przyczyny, np. <i>Я не прочитал книгу, потому что (так как) я болел.</i> • okolicznikowe skutku, np. <i>У меня нет денег, поэтому я никуда не поеду.</i> • okolicznikowe celu, np. <i>Антон пошёл в аптеку, чтобы купить витамины.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • okolicznikowe miejsca, np. <i>Я был там, где...</i> • okolicznikowe czasu, np. <i>Когда я пришёл, его не было дома.</i> • okolicznikowe przyczyny, np. <i>Я не прочитал книгу, потому что (так как) я болел.</i> • okolicznikowe skutku, np. <i>У меня нет денег, поэтому я никуда не поеду.</i> • okolicznikowe celu, np. <i>Антон пошёл в аптеку, чтобы купить витамины.</i> • okolicznikowe warunku, np. <i>Если хочешь пойти со мной, то...</i>
<p>4. Szyk wyrazów (prosty i przestawny), np. <i>Моя родина. Родина моя.</i></p>	<p>4. Szyk wyrazów (prosty i przestawny), np. <i>Моя родина. Родина моя.</i></p>
<p>5. Rekacja czasowników – przykłady</p> <p><i>благодарить кого? за что?</i> <i>болеть чем? за кого? за что?</i> <i>бороться за кого? за что? против кого? против чего? с кем? с чем?</i> <i>вернуть что? кому? куда?</i> <i>вернуться куда? откуда?</i> <i>влюбиться в кого? во что?</i> <i>говорить кому? о ком? о чём? с кем?</i> <i>что? на каком языке?</i> <i>готовиться к чему?</i> <i>гордиться кем? чем?</i> <i>дать кому? что?</i> <i>дружить с кем?</i> <i>ехать на чём? чем? в чём? куда? к кому?</i> <i>ждать кого? чего? что?</i> <i>заботиться о ком? о чём?</i> <i>заниматься кем? чем?</i> <i>звонить кому? куда?</i> <i>извинить кого? за что?</i> <i>интересоваться кем? чем?</i> <i>искать кого? что?</i> <i>кататься на ком? на чём? где?</i> <i>лететь на чём? в чём? куда? к кому?</i> <i>одеть кого? во что?</i> <i>одеться во что?</i> <i>опоздать на сколько?</i> <i>осматривать кого? что?</i> <i>писать что? кому? чем? на чём?</i> <i>поздравить кого? с чем?</i> <i>познакомить кого? с кем? с чем?</i></p>	<p>5. Rekacja czasowników – przykłady</p> <p><i>беспокоиться о ком? о чём?</i> <i>благодарить кого? за что?</i> <i>болеть чем? за кого? за что?</i> <i>бороться за кого? за что? против кого? против чего? с кем? с чем?</i> <i>вернуть что? кому? куда?</i> <i>вернуться куда? откуда?</i> <i>влюбиться в кого? во что?</i> <i>восхищаться кем? чем?</i> <i>говорить кому? о ком? о чём? с кем?</i> <i>что? на каком языке?</i> <i>готовиться к чему?</i> <i>гордиться кем? чем?</i> <i>дать кому? что?</i> <i>дружить с кем?</i> <i>ехать на чём? чем? в чём? куда? к кому?</i> <i>ждать кого? чего? что?</i> <i>заботиться о ком? о чём?</i> <i>зайти к кому? куда? за кем? за чем?</i> <i>заниматься кем? чем?</i> <i>звонить кому? куда?</i> <i>извинить кого? за что?</i> <i>извиниться за что? за кого? перед кем?</i> <i>интересоваться кем? чем?</i> <i>искать кого? что?</i> <i>кататься на ком? на чём? где?</i> <i>лететь на чём? в чём? куда? к кому?</i> <i>обратиться к кому? с чем? за чем?</i> <i>одеть кого? во что?</i></p>

<p>познакомиться с кем? с чем? пользоваться чем? послать кому? что? поступить куда? на что? предлагать кому? что? просить кого? что? чего? о чём? работать кем? где? радоваться (рад) кому? чему? разбираться в ком? в чём? слушать кого? что? смеяться над кем? над чем? советовать кому? что? советоваться с кем? спросить кого? у кого? что? о чём? стать кем? чем? увлечься кем? чем? узнать кого? что? о ком? о чём? откуда? учить кого? чему? что? учиться чему? где? как? ухаживать за кем? за чем?</p>	<p>одеться во что? опоздать на сколько? осматривать кого? что? отправить кого? что? кому? куда? переписываться с кем? писать что? кому? чем? на чём? подниматься куда? по чему? на чём? поздравить кого? с чем? познакомить кого? с кем? с чем? познакомиться с кем? с чем? пользоваться чем? послать кому? что? поступить куда? на что? предлагать кому? что? просить кого? что? чего? о чём? работать кем? где? радоваться (рад) кому? чему? разбираться в ком? в чём? слушать кого? что? смеяться над кем? над чем? советовать кому? что? советоваться с кем? спросить кого? у кого? что? о чём? стать кем? чем? уважать кого? что? увлечься кем? чем? узнать кого? что? о ком? о чём? откуда? учить кого? чему? что? учиться чему? где? как? ухаживать за кем? за чем? бояться кого? чего? за кого? за что? владеть кем? чем? волноваться о ком? о чём? выйти за кого? куда? откуда? жениться на ком? забыть кого? что? о ком? о чём? наблюдать за кем? за чем? кого? что? надеяться на кого? на что? направиться к кому? к чему? нуждаться в ком? в чём? отказать кому? в чём? отказаться от кого? от чего? привыкнуть к кому? к чему? славиться кем? чем? следить за кем? за чем? сомневаться в ком? в чём? спорить о ком? о чём?</p>
--	---

	<p><i>стремиться к кому? к чему? считать кого? что? кем? чем? убедиться в ком? в чём? удивиться кому? чему? улыбаться кому? чему?</i></p>
--	---

W tekstach na rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych mogą wystąpić środki gramatyczne spoza powyższej listy. Znajomość takich środków nie będzie jednak warunkowała poprawnego rozwiązania zadań egzaminacyjnych.

ПОЗИОМ ДВУЈЭЗЫЧНЫ

РЗЕСЗОВНИК

1. Formy gramatyczne rzeczowników wszystkich rodzajów liczby pojedynczej i mnogiej, np. *ученик, школа, девочка, тётя, дядя, бабушка, стол, окно, море, семья, время, музей, техникум*, z uwzględnieniem:
 - rzeczowników na *-ия*, np. *экскурсия; -ие*, np. *собрание; -ий*, np. *санаторий*
 - rzeczowników rodzaju męskiego zakończonych na miękką spółgłoskę, np. *рубль, ноябрь*
 - rzeczowników rodzaju żeńskiego zakończonych na «ь», np. *мать, дочь, мышь, рожь*
 - rzeczowników rodzaju nijakiego zakończonych na *-мя*, np. *время – времена, стремя – стремяна*
 - rzeczowników rodzaju męskiego zakończonych na *-анин, -янин*, np. *гражданин – граждане, крестьянин – крестьяне*
 - liczby mnogiej rzeczowników rodzaju męskiego, np. *друг – друзья*, rzeczowników rodzaju nijakiego, np. *дерево – деревья*, rzeczowników rodzaju żeńskiego, np. *сестра – сёстры*
 - liczby mnogiej rzeczowników typu: *зуб – зубы – зубья*
 - liczby mnogiej rzeczowników rodzaju męskiego typu: *город – города, учитель – учителя*
 - form dopełniacza liczby mnogiej rzeczowników typu: *солдаты – солдат, болгары – болгар*
 - formy miejscownika rzeczowników rodzaju męskiego typu: *год, лес, мост, снег* z przyimkami «в», «на», np. *в году, в лесу, на мосту* oraz z przyimkiem «о», np. *о годе, о лесе, о мосте*
 - formy narzędnika liczby pojedynczej rzeczowników o temacie zakończonym na: ж, ш, ч, щ, ц, np. *сторож – сторожем, свеча – свечой*
2. Rzeczowniki liczby pojedynczej i mnogiej określające nazwy osób w zależności od ich narodowości, miejsca zamieszkania, zawodu typu: *поляк, полька, россиянин, россиянка, москвич, москвичка, слесарь, официантка*.
3. Rzeczowniki nieodmienne rodzaju nijakiego typu: *кафе, кино, такси*, i rodzaju męskiego typu: *кофе, торнадо, конференсье, кенгуру*
4. Rzeczowniki o odmianie przymiotnikowej typu: *дежурный, мороженое, ванная*
5. Rzeczowniki występujące tylko w liczbie pojedynczej typu: *молодёжь, студенчество, посуда, картошка, обувь, железо, аспирин, мясо, мука, сахар, лук*

6. Rzeczowniki występujące tylko w liczbie mnogiej typu: *брюки, каникулы, часы, деньги, очки, духи, похороны, сумерки, финансы, ножницы*
7. Skróty literowe i ich formy gramatyczne, np. *СМИ, ДТП, вуз*

ПРИМЯОТНИК

1. Formy gramatyczne przymiotników twar-dotematowych i miękkotematowych wszystkich rodzajów liczby pojedynczej i mnogiej, np. *новый, летний, молодой*, z uwzględnieniem przymiotników o temacie zakończonym na: г, к, х, ж, ш, щ, ч, ц, np. *дорогой, плохой, тихий, крепкий, свежий, хороший, общий, горячий, круглолицый* oraz przymiotników w formie krótkiej, np. *знаком, болен*
2. Krótka forma przymiotników w funkcji orzecznika z uwzględnieniem form, np. *известен (чем?), доволен (кем? чем?), похож (на кого? на что?)*
3. Przymiotniki z przyrostkiem -оват-, np. *красный – красноватый, желтый – желтоватый*
4. Stopniowanie przymiotników:
 - stopień wyższy, np. *красивый – красивее, высокий – выше, хороший – лучше, плохой – хуже, менее/более интересный*
 - stopień najwyższy, np. *интересный – самый интересный, интереснейший, интереснее всех, хороший – самый хороший, лучше всех, наилучший*
5. Przymiotniki dzierżawcze, np. *мамина комната, дядин пиджак, собачья лапа, лисий хвост*

ЗАИМЕК

1. Formy gramatyczne zaimków:
 - osobowych bez przyimka i z przyimkiem, np. *он – его – у него, она – её – у неё*
 - pytających i względnych, np. *кто, что, который, какой, сколько, чей*
 - wskazujących, np. *этот – тот, это – то, эта – та, эти – те, такой, таков, столько*
 - dzierżawczych, np. *мой, наш, свой, твой, их*
 - przeczących, np. *никто, ничто, никакой, ничей*
 - nieokreślonych, np. *кто-то, кто-нибудь, кто-либо, что-то, что-нибудь, кое-какой, некто, нечто*
 - zwrotnego siebie; wyrażenia *друг друга*
 - określających typy: *весь, целый, каждый, любой, всякий, сам*, np. *весь день, в целом, каждые сутки*

ЛИЧЕБНИК

1. Formy gramatyczne liczebników głównych
2. Związek liczebników głównych z rzeczownikami i przymiotnikami ze szczególnym uwzględnieniem liczebników: 1, 2, 3, 4, np. *два высоких мальчика, три симпатичные девушки* oraz liczebników zakończonych na: 1, 2, 3, 4, np. *двадцать одна интересная книга, тридцать четыре способных ученика*
3. Formy liczebników porządkowych z uwzględnieniem form w konstrukcjach określających datę i czas, np. *1-е мая, 22-го сентября, в 2010-м году, в половине десятого*
4. Formy gramatyczne wyrazów określających ilość, np. *(не)сколько, (не)много*
5. Formy liczebników ułamkowych, np. *одна пятая, одна целая и пять шестых, полтора часа, полторы минуты*

CZASOWNIK

1. Formy bezokolicznika zakończone na: -ть, -ти, -чь, np. *читать, идти, мочь*
2. Formy osobowe czasowników regularnych czasu teraźniejszego, przeszłego i przyszłego, z uwzględnieniem czasowników typu: *пить, петь, ехать, мыть*
3. Formy osobowe czasu teraźniejszego, przeszłego i przyszłego czasowników nieregularnych, np. *бежать, дать, есть, хотеть*
4. Formy osobowe czasu teraźniejszego, przeszłego i przyszłego czasowników z przyrostkiem -ну-, np. *замёрзнуть, погибнуть, привыкнуть*
5. Formy osobowe czasowników zwrotnych typu: *знакомиться, мыться, интересоваться*
6. Czasowniki zwrotne nie mające odpowiedników zwrotnych w języku polskim, np. *вернуться – wrócić* i czasowniki niezwrótne nie mające odpowiedników niezwrótnych w języku polskim, np. *дружить – przyjaźnić się*
7. Formy osobowe czasowników niedokonanych i dokonanych, np. *писать – написать, покупать – купить, ехать – доехать*
8. Formy trybu rozkazującego w 2 osobie liczby pojedynczej i mnogiej, np. *читай – читайте, купи – купите, приготовь – приготовьте*, z uwzględnieniem form nieregularnych, np. *ешь – ешьте, пей – пейте, пой – пойте, ляг – лягте, поезжай – поезжайте*
9. Formy trybu rozkazującego z wyrazami: *давай, давайте, пусть, пускай*, np. *давай, пойдём на прогулку, пусть он напишет объявление*
10. Formy trybu przypuszczającego z partykułą *бы*, np. *читал бы, писали бы, съездил бы, поехать бы*
11. Imiesłowy przymiotnikowe czynne czasu teraźniejszego, np. *читающий, сидящий*
12. Imiesłowy przymiotnikowe bierne czasu przeszłego, np. *прочитанный, принесённый*
13. Krótkie formy imiesłowów, np. *дом построен, билеты проданы*
14. Imiesłowy przysłówkowe współczesne, np. *читая, слыша, будучи, смеясь*
15. Imiesłowy przysłówkowe uprzednie, np. *прочитав (прочитавши), взявшись*
16. Zwroty z imiesłowami przymiotnikowymi i przysłówkowymi, np. *возвращаясь домой, выкупавшись в озере*
17. Czasowniki modalne, np. *надо, можно, должен, нельзя*

PRZYSŁÓWEK

1. Przysłówki miejsca i kierunku, np. *здесь – там; сюда – туда; отсюда – оттуда; дома – домой*
2. Przysłówki czasu, np. *сейчас, сегодня, ежедневно, летом, днём, послезавтра, всегда, никогда*
3. Przysłówki sposobu, np. *хорошо, трудно, интересно, быстро, по-моему, по-русски, прямо, легко, так, никак*
4. Przysłówki stopnia i miary, np. *очень, много, вдвое, почти, достаточно, дважды*
5. Przysłówki pytające, np. *как, где, куда, откуда, сколько*
6. Przysłówki przyczyny, np. *потому, потому что, поэтому, почему-то*
7. Przysłówki celu, np. *зачем, затем, зачем-то, назло*
8. Przysłówki przeczące, np. *нигде, никогда, некуда, негде*
9. Przysłówki nieokreślone z partykułami: -то, -нибудь, -либо, кое-, np. *где-то, где-нибудь, куда-то, куда-нибудь*
10. Stopniowanie przysłówków:

- stopień wyższy, np. *красиво – красивее (красивей), далеко – дальше, весело – более весело, хорошо – лучше, плохо – хуже*
- stopień najwyższy, np. *хорошо – лучше всех, много – больше всего*

PRZYIMEK

1. Przyimki w konstrukcjach określających:

- miejsce pobytu i znajdowania się osób i przedmiotów, np. *у стены, у брата, в коридоре, на пляже, около дома, перед школой, за столом, под деревом, над полкой, между окном и дверью, вокруг стола*
- kierunek ruchu lub czynności, np. *в университет, к доске, от доски, под стол, со стадиона, через реку, с горы, из-за стены, из-под куста, из деревни, по шоссе, навстречу мне*
- położenie w przestrzeni, np. *(не)далеко от, под Москвой, близко от школы, до Москвы, около дома, рядом с кино, у окна*
- przemieszczanie się w przestrzeni, np. *по улице, мимо дома, до станции, с улицы, на пол*
- czas, np. *после обеда, с пятого класса, с утра до вечера, через час, за полдня, среди ночи, к восьми, за час до отъезда, через день после приезда, в течение месяца, накануне Нового года, при встрече, по приезде, по первое сентября*
- przeznaczenie, np. *книга для брата, тетрадь для упражнений, деньги на ремонт*
- cel, np. *обратиться за помощью, пойти за покупками*
- sposób, np. *говорить по телефону, узнать по Интернету, слушать с интересом*

2. Przyimki wskazujące przyczynę, np. *из-за дождя, от волнения, по ошибке, из уважения, благодаря тебе*

3. Przyimki przyzwolenia, np. *несмотря на дождливую погоду, вопреки трудностям*

4. Przyimki: *кроме, вместо, согласно, сквозь*

СПÓJНИК

1. Spójniki czasu, np. *когда, как только, лишь только, чуть только, прежде чем, с тех пор как, пока, после того как, до того как*
2. Spójniki łączne, np. *и, да, также, тоже, не только, но и ...; и ... и; ни ... ни; как ..., так и*
3. Spójniki rozłączne, np. *или ... или, либо ... либо, то ... то, то ли ... то ли, не то*
4. Spójniki podrzędne, np. *что, чтобы, как, будто, будто бы, как будто (бы), для того, чтобы*
5. Spójniki przeciwstawne, np. *а, да, но, зато, а то, однако, однако же, всё же, всё-таки*
6. Spójniki przyczyny, np. *потому, что; так как, благодаря тому, что; из-за того, что*
7. Spójniki przyzwolenia, np. *хотя, хоть*
8. Spójniki warunkowe i skutku, np. *если, если бы, так что, итак, поэтому*
9. Wyrażenia spójnikowe, np. *который, какой, чей, что, где, куда, откуда, когда*

PARTYKUŁA

1. Partykuły pytające, np. *ли (ль), разве, неужели*
2. Partykuły wykrzyknikowe, np. *что за, как, ну и*

3. Partykuły wzmacniające, np. *даже, и, же (ж), ведь, ни*
4. Partykuły wskazujące, np. *вот, вон, это*
5. Partykuły przeczące, np. *не, ни*
6. Partykuły ograniczające, np. *только, лишь, лишь только*

SKŁADNIA

1. Zdania pojedyncze

- oznajmujące:
 - twierdzące, np. *Да, это мой брат.*
 - przeczące, np. *Нет, у меня нет времени. Его ничто не интересует.*
 - z podwójnym zaprzeczeniem, np. *У меня нет ни брата, ни сестры. Никто не опоздал.*
- pytające:
 - z zaimkiem pytającym, np. *Что делает Маша? Кто тебе звонил? Куда ты идёшь?*
 - bez zaimka pytającego, np. *Это она? Тебе звонили? Они приедут? Его зовут Саша?*
 - z partykulami: ли, разве, неужели, np. *Был ли ты в кино? Ехали ли вы на автобусе? Разве вы забыли об этом? Неужели он прав?*
 - niepełne zdania pytające zaczynające się od spójnika «а», np. *А тебе? А ты?*
- rozkazujące, np. *Помоги мне! Дайте мне, пожалуйста, эту книгу. Пусть он играет!*
- wykrzyknikowe, np. *Какое счастье!*

2. Zdania złożone współrzędnie połączone spójnikami: *и, а, но, или*, np. *Погода была плохая, и я сидел дома. Мама готовит завтрак, а сестра решает задачи. У меня есть деньги, но я не куплю эту пластинку.*

3. Zdania złożone podrzędnie:

- przdawkowe, np. *Я посмотрел фильм, о котором раньше рассказал мне друг.*
- dopełnieniowe, np. *Я знаю, что вчера Аня была на концерте.*
- okolicznikowe miejsca, np. *Я был там, где раньше жили бабушка и дедушка.*
- okolicznikowe czasu, np. *Когда я позвонил, Саши не было дома.*
- okolicznikowe przyczyny, np. *Я не был на тренировке, потому что я болел.*
- okolicznikowe skutku, np. *Зоя – москвичка, поэтому её попросили показать нам Москву.*
- celu, np. *Мы остановились для того, чтобы отдохнуть.*
- okolicznikowe warunku, np. *Если вы пойдёте по этой дороге, то можете сократить расстояние на два километра.*
- okolicznikowe sposobu, np. *Я был так счастлив, что танцевал от радости.*
- okolicznikowe przyzwolenia, np. *Хотя был сильный мороз, я ходил на лыжах.*
- podmiotowe, np. *Тот, кто хотел пойти в театр, раньше купил билеты.*

4. Zdania bezpodmiotowe, np. *Построили мост. Стало темно.*

5. Szyk wyrazów w zdaniu: prosty i przestawny, np. *моя Родина – Родина моя*

6. Rekcja czasowników – przykłady

- беспокоиться о ком? о чём?*
- благодарить кого? за что?*
- болеть чем? за кого? за что?*
- бороться за кого? за что? с кем? с чем? против кого? против чего?*
- бояться за кого? кого? чего?*
- вернуть кого? что? куда? кому?*
- вернуться куда? откуда? к кому? к чему?*
- вести кого? что? куда?*
- вешать что? куда?*

(о)владеть кем? чем?
влюбиться в кого? во что?
волноваться о ком? о чём?
вступить во что?
восхищаться кем? чем?
выйти за кого? куда? откуда?
говорить кому? о ком? о чём? с кем? что? на каком языке?
гордиться кем? чем?
готовить кого? что? кому?
готовиться к чему?
добиваться (добиться) чего?
договориться с кем? о чём?
доехать до чего? на чём?
доказать кому? что?
достичь чего?
дружить с кем?
думать о ком? о чём? над чем?
ехать на чём? чем? в чём? куда? к кому?
жаловаться на кого? на что? кому?
ждать кого? чего? что?
жениться на ком?
желать кому? чего?
заботиться о ком? о чём?
забыть кого? что? о чём?
зайти куда? за кем? за чем? к кому?
заниматься чем? (с) кем? где?
записаться на что? куда? кем?
защищать кого? что? от кого? от чего?
звать кого? куда?
звонить кому? куда? откуда?
здороваться с кем?
идти куда? за кем? за чем?
избегать кого? чего?
извинить кого? за что?
извиниться за что? за кого? перед кем?
изучать что? как?
интересоваться кем? чем?
искать кого? что?
использовать кого? что?
кататься на ком? на чём? где?
лететь на чём? в чём? куда? к кому?
наблюдать за кем? за чем? что?
навещать кого? где?
надеяться на кого? на что?
направиться к кому? к чему?
наслаждаться чем?
начать что? с чего?
нуждаться в ком? в чём?

обменяться кем? чем?
(об)радоваться кому? чему?
обратиться к кому? с чем? за чем?
обучать кого? чему?
обязан кому? чему? чем?
одеть кого? во что?
одеться во что?
опоздать на сколько?
отказать кому? в чём?
отказаться от кого? от чего?
отправить кого? что? кому? куда?
охотиться на кого? на что? за кем? за чем?
переписываться с кем?
писать что? кому? чем? на чём?
подниматься на чём? по чему? куда?
поздравить кого? с чем?
положиться на кого? на что?
пользоваться чем?
послать кому? что? кого? куда?
посещать кого? что?
(по)советоваться с кем? о чём?
поступить куда? на что?
предлагать кому? что?
приблизиться к кому? к чему?
привыкнуть к кому? к чему?
признаться кому? в чём?
просить кого? что? чего? о чём?
простить кого? за что? кому? что?
работать кем? где?
радоваться кому? чему?
разбираться в ком? в чём?
разочароваться в ком? в чём?
расписаться где? в чём? на чём? с кем?
расспросить кого? о ком? о чём?
рисковать чем?
сесть во что? на что? куда?
скучать по кому? по чему? о ком? о чём? от чего? без кого? без чего?
славиться кем? чем?
следить за кем? за чем?
слушать кого? что?
слушаться кого?
смеяться над кем? над чем?
советовать кому? что?
советоваться с кем? о чём?
сомневаться в ком? в чём?
сообщить о ком? о чём?
спорить с кем? о чём?
спросить кого? у кого? что? о чём?

способствовать кому? чему?
спускаться с чего? по чему? на чём?
стать кем? чем?
стремиться к кому? к чему?
считать кого? кем? что? чем?
считаться кем? чем? с кем? с чем?
тосковать по кому? по чему? о ком? о чём?
требовать кого? чего? от кого? от чего? кого? что?
тренироваться где? с кем? в чём?
убедиться в ком? в чём?
уважать кого? что?
увлечься кем? чем?
удивиться кому? чему?
узнать кого? что? о ком? о чём? откуда?
улыбаться кому? чему?
ухаживать за кем? за чем?
учить кого? чему? что?
учиться чему? где? как?
ценить кого? что? по чему? за что?
шутить над кем? над чем?

	3	Nr strony/stron w Informatorze	Zakres zmiany
		46-55, 61-70, 82-87, 91-95, 127-136	Poziom trudności zadań

Ze względu na określony w wymaganiach egzaminacyjnych średni oczekiwany poziom biegłości językowej – poziom trudności leksykalnej i/lub gramatycznej zostałyby obniżony w przypadku:

Poziom podstawowy
tekstu 2. do zadania 3. str. 49.

	4	Nr strony/stron w Informatorze	Zakres zmiany
		35-55, 61-70, 82-87, 91-95, 127-136	Zgodność z wymaganiami egzaminacyjnymi

Poniższe zadania anuluje się, ponieważ ich tematyka wykracza poza zakres tematyczny ujęty w wymaganiach egzaminacyjnych:

Poziom podstawowy
zadanie 5. str. 51-52.

Egzamin dla absolwentów niesłyszących
Poziom podstawowy
zadanie 1.3. str. 83.

	5	Nr strony/stron w Informatorze	Zakres zmiany
		52-55, 69-70, 86-87, 134-136	Zgodność z zakresem struktur gramatycznych

Poniższe zadania anuluje się, ponieważ sprawdzane w nich struktury nie są ujęte w *Zakresie struktur gramatycznych*:

Poziom podstawowy
zadanie 6.2. str. 52–53.
zadanie 9.2. str. 54.
zadanie 10.2. str. 55.